

Journalist, politiek woordvoerder en specialist crisiscommunicatie in één man: Alain Raviart

Enthousiasme als gemene deler

Wat is de rode draad in een journalistieke loopbaan bij RTL-TVI, het woordvoederschap bij Joëlle Milquet en een beginnende carrière als consultant in crisiscommunicatie? Het aanstekelijke enthousiasme van Alain Raviart. "Het menselijke verhaal boeit me. Ik ben eigenlijk nog altijd journalist."

JOHAN DE CROM

"Als politiek woordvoerder moet je de waarde van je eigen nieuws relativeren. Ik belde soms journalisten op om te zeggen dat ze niet naar de persconferentie moesten komen.

Daardoor stonden ze er altijd als het wel belangrijk was."

Alain Raviart is vandaag zelfstandig consultant. Hij creëerde in februari zijn geesteskind, KO Communications. Dat bureau in crisiscommunicatie werkt in partnership met reclamekantoor McCann Erickson. Tot november 2008 was Raviart directeur communicatie van de politieke partij cdH en persoonlijk woordvoerder van voorzitter Joëlle Milquet. Hij deed die job acht jaar lang en was daarvoor een even lange tijd journalist bij RTL-TVi. Daar bracht hij verslag uit over de meest uiteenlopende onderwerpen. "Ik heb sport gedaan, politiek, rechtspraak, binnenland en buitenland. Ik heb interviews afgenomen in Washington, maar evengoed in de Wetstraat", zegt Alain Raviart. Zijn ogen spreken vuur als hij erover vertelt. "Bij RTL was het de gewoonte om overal in te duiken, niemand had daar een echte specialiteit. Dat heeft me de kans gegeven om veel uit te proberen en dat is voor mij heel positief gebleken. Al vind ik wel dat je na een tijd een persoonlijke interesse moet vinden. Bij mij werd dat de binnenlandse politiek."

Dat Alain Raviart journalist zou worden, stond in de sterren geschreven. "Mijn vader zei altijd dat ik met een microfoon ben geboren en dat klopt. Als kind deed ik de hele tijd tv-journalisten na en nam ik interviews af van mijn ouders en van vriendjes. Onnozel eigenlijk, maar het was dus wel logisch dat ik later journalistiek en communicatie ging studeren aan de ULB. Ik liep stage bij RTL en ik ben er acht jaar gebleven."

Wat dreef u het meest in de journalistiek?

Alain Raviart: "De menselijke relatie. Je komt als journalist in contact met oneindig veel mensen en het is enorm boeiend om telkens weer een ander verhaal te horen, om te luisteren naar wat iemand drijft. Ik vind het jammer dat journalisten steeds minder tijd krijgen voor die contacten. Om 11 uur hebben ze een gesprek en om 13 uur moeten ze alweer ergens anders zijn, dat komt de kwaliteit niet ten goede. Je ziet dat ook aan de items op het nieuws, die worden steeds korter. De journalist is vandaag een producent: hij is meer bezig met zelf te monteren en muziekjes onder een interview te zetten, dan dat hij tijd kan maken voor een degelijk gesprek."

Waar was u goed in?

Raviart: "Mijn sterkste eigenschap was en is mijn enthousiasme. Vol energie telkens iets nieuws tegemoet gaan. Maar de belangrijkste kwaliteit van een goed tv- of radioreporter blijft 'kunnen schrijven'. Je stem kan prachtig klinken, maar je valt door de mand als je tekst niet goed is. Het is wel fijn om de tekst daarna levendig te maken door hem uit te spreken."

Wat blijft u bij als herinnering?

Raviart: "De affaire-Dutroux heeft mij echt getekend. Die heb ik zelf opgevolgd. Als ik Jean-Marie Lejeune zie, de vader van Julie, dan breek ik telkens weer. Maar journalistiek geeft soms ook een kick. Toen Frank Vandenbroucke op een persconferentie zijn terugkeer naar de nationale politiek bekendmaakte, nadat hij geld had verbrand in de Agusta-affaire en in Engeland was gaan studeren, gaf SP-voorzitter Louis Tobback de journalisten het woord. We mochten vragen stellen. Ik heb toen simpelweg gevraagd: "Comment ça va, monsieur Vandenbroucke?". Dat kwam nogal cynisch over. Tobback was furieus. Terwijl het toch een beleefde vraag is." (*schatert*)

"Het samenspel van communicatie naar de media en publicitaire campagnes naar het cliënteel is een gat in de markt. Dat zag ik tijdens de politieke crisis."

Waarom maakte u de overstap naar de politiek?

Raviart: "De vraag kwam van Joëlle Milquet zelf. Ze zocht een woordvoerder. Iedereen verklaarde me gek toen ik erop in ging, maar ik heb mijn 'neus' gevolgd. Na acht jaar journalistiek zag ik het als een nieuwe uitdaging. Milquet had een duidelijke politieke visie en ik had een heldere visie op hoe de communicatie moest verlopen. Ik zag hoe ik haar en de PSC (Parti Socialiste Chrétien, huidige cdH) kon aanvullen. Ik stond en sta wel op mijn onafhankelijkheid en heb gezegd nooit een partijkaart te zullen kopen. Ik ben een overtuigd atheïst die werkte voor een christelijke partij."

Moesten er zaken veranderen? Hebt u voorwaarden verbonden aan uw engagement?

Raviart: "Er moest een naamsverandering komen en dat zag ik als een uitdaging. Het was en is niet meer van deze tijd om partijen op te bouwen rond geloofsovertuigingen. Weet je dat in Portugal de namen van politieke partijen niet naar een religie mogen verwijzen? Dat vind ik normaal, die zaken horen gescheiden te blijven. In België lopen de politieke tegenstellingen ook niet meer volgens die breuklijn, dus vond ik dat de PSC zich aan die nieuwe tijd moest aanpassen en zich op een andere manier moest profileren. PSC werd cdH of centre

démocratique Humaine. Ik heb erop aangedrongen dat de partij de ethische dossiers zou openbreken. Als de partij tegen adoptierecht voor homoseksuelen is, dan is dat haar goed recht, maar je moet erbij zeggen dat je kan begrijpen dat homoseksuelen het verlangen naar een kind hebben in plaats van er enkel grofweg 'neen' tegen te zeggen."

Is dat niet hypocriet? Zeggen dat je begrip hebt voor hun rechten, maar die dan niet verdedigen?

Raviart: "Nee, dat vind ik niet. Het is je mening uitdrukken, maar de gevoelens van een ander daarbij respecteren. Ik vond het belangrijk dat het cdH op dat vlak moderner werd. Ik hoop daaraan te hebben bijgedragen."

"Ik ben een overtuigd atheïst die werkte voor een christelijke partij."

U was niet alleen woordvoerder van Joëlle Milquet, maar werd ook directeur communicatie van het cdH. Hoe is de communicatie onder uw leiding veranderd?

Raviart: "Ik denk dat vooral de relatie met de pers verbeterd is. Dat is logisch, ik weet hoe ermee om te gaan. Mijn belangrijkste principe is dat ik nooit zal liegen. Ik zal niet altijd alles zeggen, maar geen enkele journalist kan in al die jaren beweren dat ik hem heb belogen. Ten tweede weet ik de waarde te relativiseren van wat de partij wil communiceren. Ik schreef niet over elk klein feit een persbericht, want dan leest men die berichten gewoon niet meer. Ik communiceerde pas wanneer ik vermoedde dat de pers er zelf iets aan had. Gevolg was dat we altijd persbelangstelling hadden als het er echt toe deed. Ik belde soms journalisten op: 'Vandaag hoeft u niet te komen. Ik stuur het persbericht wel'. In al de andere gevallen zijn die dan wel op post."

"Ik heb ook altijd geprobeerd om een gemoedelijke sfeer te behouden. Ik verdedig niet tot elke prijs wat ik wil communiceren, zoals een lobbyist dat zou doen, met sluwe trucs. Nee, als de interesse er niet is, dan is die er niet, even goede vrienden. En wat ook een heilig punt is: ik zal nooit blijven discussiëren met een journalist over mijn gelijk. Als hij het anders ziet, ziet hij het anders. Als iemand een fout schrijft in de krant zal ik hem er wel over aanspreken, op een normale manier. Weigert hij die fout toe te geven, dan zet ik wel door. Maar dat is hooguit vijf keer gebeurd. Dat is heel weinig op acht jaar tijd."

In november hebt u uw ontslag gegeven bij het cdH. Had u andere plannen?

Raviart: "De idee om een eigen bureau op te richten in crisiscommunicatie zat al wel vaag in mijn hoofd, maar dat was niet

de reden voor mijn vertrek. De waarheid is dat ik 'op' was. Een persverantwoordelijke moet permanent beschikbaar zijn en de periodes voor verkiezingen zijn echt slopend. Na acht jaar eist dat zijn tol en de politieke crisis na de verkiezingen van 2007 was heel vermoeiend. Ik ben ook een gescheiden vader van een zoontje van vier, Romeo, die één op twee weken bij mij is. Ik wil dat niet missen."

Wat doet u precies met KO Communications?

Raviart: "Met KO Communications verzorgen we in een team van hooguit vijf mensen de crisiscommunicatie in private ondernemingen, institutionele instellingen als politieke partijen of ministeries, de sportwereld en de vakbonden. Het woord 'crisis' betekent niet dat er problemen moeten zijn voor wij optreden, maar duidt op een urgentie. En met de snelheid van moderne communicatiemiddelen en met de snelheid waarmee we vandaag willen communiceren, hebben we bijna altijd met urgentie te maken."

"Ikzelf sta in voor persrelaties en communicatie en mijn venoot Alain Van den Eynde en zijn team, bij McCann Erickson, zijn specialisten in publicitaire campagnes. We hebben tegelijk oplossingen over hoe we de media, de cliënten en de publieke opinie bereiken. Tijdens de politieke crisis heb ik gemerkt dat hier een gat in de markt ligt."

Uw loopbaan doet soms denken aan die van Alain Gerlache. Hij was jarenlang journalist voor RTBf en werd dan woordvoerder van premier Guy Verhofstadt. Hij keerde wel terug naar de journalistiek en werd directeur van RTBf.

Ziet u zichzelf ooit terugkeren naar de journalistiek? Vindt u dat dit deontologisch kan?

Raviart: "Ik heb altijd sterk op mijn onafhankelijkheid gestaan, dus ik zie wat dat betreft geen probleem en Alain Gerlache heb ik nooit enige stelling zien innemen. Of dit deontologisch kan, hangt meer af van de sereniteit van de persoon in kwestie dan van diens verleden. Maar ik zie mezelf niet Joëlle Milquet of Didier Reynders interviewen. Je moet je in hun plaats stellen: zouden zij hun verhaal willen doen aan mij?"

En? Is een terugkeer mogelijk?

Raviart: "Dat is uiteraard niet aan de orde, maar uitsluiten doe ik het nooit. Toen op 9/11 twee vliegtuigen het World Trade Center doorboorden, wilde ik de eerste vlucht naar New York nemen, in plaats van met de auto naar het kabinet te rijden. U weet het net zo goed als ik: als je journalist bent, ben je dat voor altijd."